

Дутченко О.

Українська академія банківської справи Національного банку України

Науковий керівник: Єніфанов А.О., д.е.н., проф.

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИК ОЦІНКИ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКА З УРАХУВАННЯМ ГАЛУЗЕВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ

Банківське кредитування є невід’ємною складовою та важливою передумовою збалансованого функціонування економіки. Так, однією з ролей, яку виконує банківський кредит – є сприяння розвитку діяльності суб’єктів господарювання.

До укладання договору кредитування банк проводить попередній аналіз фінансового стану позичальника та вивчає його кредитоспроможність. Метою даного аналізу кредитоспроможності є оцінка результатів фінансової діяльності позичальника, на підставі якої банк приймає рішення щодо можливості надання кредиту або припинення кредитних відносин з даним клієнтом.

Кредитоспроможність – це наявність у позичальника банку передумов для отримання кредиту та його здатність повернути кредит і відсотки за ним у повному обсязі та в обумовлені договором строки.

Для оцінки кредитоспроможності широкого кола клієнтів більшістю банків використовуються загальні методики оцінки кредитоспроможності позичальника. Немає диференціації клієнтів – суб’єктів господарювання за видами їх економічної діяльності. Це, в свою чергу, призводить до неадекватної та неправильної оцінки показників фінансового стану підприємств.

НБУ рекомендує комерційним банкам використовувати для економічної оцінки діяльності позичальників таку систему фінансових коефіцієнтів:

- коефіцієнт загальної ліквідності, який характеризує, наскільки обсяг поточних зобов'язань за кредитами і розрахунками можна погасити за рахунок усіх мобілізованих оборотних активів;
- коефіцієнт абсолютної (термінової) ліквідності, який характеризує, наскільки короткострокові зобов'язання можуть бути негайно погашенні швидколіквідними грошовими коштами та цінними паперами;
- коефіцієнт співвідношення залучених і власних коштів (коефіцієнт автономності), який характеризує розмір залучених коштів на 1 грн. власних коштів;
- коефіцієнт фінансової незалежності, який свідчить про питому вагу власних коштів у загальній сумі заборгованості;
- коефіцієнт маневреності власних коштів, що характеризує ступінь мобільності використання власних коштів.

На сучасному етапі розвитку банківської системи актуальним є питання банківського кредитування з урахуванням галузевих особливостей діяльності суб'єктів господарювання. Тобто, оцінка кредитоспроможності підприємств враховує галузеві особливості їх економічної діяльності